

Vraag / antwoord document

Messenverkoop alleen aan 18+

Vraag: Waarom dit initiatief?

Antwoord: Het is niet normaal dat jongeren met een mes op zak lopen. Het aantal ernstige steekwapenincidenten onder minderjarigen is nog steeds zorgwekkend hoog. In het actieplan Wapens en Jongeren hebben lokale en landelijke organisaties waaronder de retail afgesproken samen het wapenbezit onder jongeren terug te dringen. De retail neemt haar maatschappelijke verantwoordelijkheid en verkoopt daarom alleen messen aan mensen boven de 18 jaar.

Vraag: Wanneer start de verkoop van messen alleen aan mensen boven de 18 jaar?

Antwoord: Beoogde ingangsdatum is 02-02-2022. Het is een collectieve actie van vertegenwoordigers van bouwmarkten, Thuiswinkel, INretail, RND, CBL, Vakcentrum en enkele individuele ondernemingen.

Vraag: Wat is de definitie van 'mes'?

Antwoord: Voor vele type messen geldt al een verbod op de verkoop (en het voorhanden hebben) ervan. Het gaat in deze campagne om het stoppen met verkoop van alle andere mogelijke gebruiksmessen aan minderjarigen, zoals zakmessen, broodzagen en schilmesjes.

De vraag is makkelijker gesteld dan het antwoord te geven, omdat een duidelijke definitie van mes lastig is. Belangrijker is om samen de boodschap uit te dragen dat alleen aan 18+ messen worden verkocht.

Vraag:

Mag aan een minderjarige geen aardappelschilmesje meer verkocht worden?

Antwoord:

Het is het doel van de hele retailbranche dat messen alleen nog aan 18+, dus aan volwassenen verkocht worden.

Vraag: Mogen houten messen wel aan jongeren verkocht worden?

Antwoord: De afspraak geldt ook voor de verkoop van gebruiksmessen als keukenmessen. Een mes dat niet van metaal is (bijvoorbeeld van hout, zoals in een samengesteld product als een kant-en-klaarmaaltijd met bestek) valt niet onder de afspraak.

Vraag: Worden voorwerpen die als steekwapen kunnen dienen nog wel aan jongeren verkocht?

Antwoord: Ja. Het gaat daarbij dus niet om alle scherpe puntige voorwerpen die als steekwapen gebruikt (kunnen) worden, waaronder ook een schroevendraaier of priem, maar specifiek om messen.

Vraag:

Waarom is de grens bij 18 jaar gelegd?

Antwoord:

Dit sluit aan bij veel andere producten met een leeftijdsgrens (alcohol en tabak) die verkocht worden in de retail.

Vraag:

Hoe gaat de leeftijd gecheckt worden?

Antwoord:

De campagne steekt positief in en geeft aan dat in de winkel of webshop alleen aan 18+ messen worden verkocht. Dat kan aangeduid worden bij het product in de webshop of in het winkelschap. Ook bij het afrekenen kan om een ID voor een leeftijdscheck gevraagd worden.

Vraag

Welke retail bedrijven verkopen nu al alleen aan volwassenen messen?

Antwoord:

HEMA, Xenos, Action, IKEA, web retailer knivesandtools.nl hanteren nu al een leeftijdslimiet.

Vraag: Kunnen winkels die messen aan minderjarigen verkopen aangepakt worden?

Antwoord: De campagne zet in op vrijwillige deelname, vooruitlopend op wetgeving waaraan wordt gewerkt. Omdat het om vrijwillige deelname gaat, wordt hierop niet gehandhaafd.

Vraag: Is de verkoop van messen aan minderjarigen vanaf nu strafbaar?

Antwoord: Nee. Wetgeving is in de maak, maar verkoop van gebruiksmessen, zoals keukenmessen, aan minderjarigen is momenteel niet strafbaar.

Vraag: Hoe krijgt de consument de campagne in beeld?

Antwoord: Vanaf februari wordt de communicatie uitgerold voor klanten en medewerkers. Het gaat dan om bijvoorbeeld informatie in het schap, in de webwinkel, bij de kassa of in de kassa (automatische melding dat op leeftijd gecontroleerd moet worden).

Vraag: Wanneer komt het wettelijke verbod op de verkoop van messen aan mensen jonger dan 18 jaar?

Antwoord: Nu is nog niet duidelijk wanneer de beoogde wet er is. Het wetgevingsproces is in gang gezet en er moet nog veel afgestemd worden. Ook over de afbakening in de wet. Het wetsvoorstel waaraan het ministerie van Justitie en Veiligheid werkt, is een antwoord op de oproep van winkelketens om te zorgen voor duidelijkheid door de verkoop/ het verkoopverbod van messen aan 18-minners bij wet te regelen.

Vraag: Wie zijn betrokken bij het project van vrijwillig stoppen van messenverkoop aan 18-minners?

Antwoord: Het ministerie van Justitie en Veiligheid spreekt met landelijke winkelketens en de detailhandelsbranches om alleen aan 18+ messen te verkopen. De bij het actieplan betrokken gemeenten voeren dit gesprek met de lokale middenstand. Alleen met z'n allen kunnen we de jeugd helpen inzien dat wapenbezit en wapengebruik nooit het antwoord is op onveiligheidsgevoelens en onderlinge conflicten.

Vraag: Uit welke onderdelen bestaat het actieplan Wapens en Jongeren?

Antwoord: Het vrijwillige besluit van winkels om alleen aan 18+ messen te verkopen. Andere acties zijn onder meer voorlichting (op scholen), preventief fouilleren, verwijderen van illegale online content en het versterken van contact tussen politie en horeca.

Vraag: De afspraak messen alleen aan 18+ te verkopen geldt in de winkel en ook online?

Antwoord: Dat klopt. De afspraak is van toepassing op online verkoop en in fysieke winkels. Verkopers zijn vrij in de keuze voor het middel om leeftijd bij online verkoop te verifiëren (Kopie ID, vraag naar 18+ instemmend beantwoorden, geboortedatum invullen, etc.)

Vraag: Leidt dit vrijwillige verbod niet tot enorme discussies bij de kassa?

Antwoord: Bij een strafbaar feit of verstoring van de openbare orde kan de politie gevraagd worden in te grijpen, zoals dat nu ook al het geval is. Wanneer een weigering van verkoop leidt tot onenigheid die uit de hand loopt of dreigt te lopen, kan daarvan dus ook gebruik worden gemaakt. Of het een wettelijk verbod is of slechts een afspraak maakt dan niet uit.

Vraag: Betekent deze verkoopstop nu dat bijvoorbeeld scouting geen gebruik meer kan maken van zakmessen?

Antwoord: Het blijft voor ouders mogelijk om een (zak)mes te kopen en deze aan hun kind te geven voor het gebruik voor bijvoorbeeld de scouting. Ook dan krijgt een minderjarige de beschikking over een potentieel gevaarlijk voorwerp, maar overheid en de branche gaan er dan vanuit dat de ouder(s) (en de scouting) toezicht houden op het gebruik van het mes. Dit uitgangspunt geldt ook voor bijvoorbeeld minderjarigen op een koksopleiding.